

BÚSETA Í SVEIT

AÐ HEFJA SAUÐFJÁRBÚSKAP

Rafrænn vegvísir fyrir nýliða

Þessi vegvísir er ætlaður til að leiða þig skref fyrir skref gegnum umsókna- og tilkynningaferlið við upphaf búrekstrar. Einnig er hann ætlaður til að vísa þér á hvar upplýsingar og fróðleik varðandi sauðfjarrækt er að finna á vefnum.

Í sumum tilfellum sérðu að líklegast er best að fá aðstoð ráðunautar við að sinna þeim umsóknum eða tilkynningum fyrir þig, svo þú getir varið tíma þínum í að byggja upp blómlegt bú.

Ljósmynd: Anna Guðrún Gréiarsdóttir

Ráðgjafarmiðstöð
landbúnaðarins

sími: 516-5000 | Netfang: rml@rml.is
KT: 580113-0520 | www.rml.is

SKREF FYRIR SKREF

ÞINGLÝSA KAUP-/LEIGUSAMNINGI

[Sýslumenn -þinglýsing skjala](#)

Þínar glósur:

SKRÁNING LÖGHEIMILIS

Skráning lögheimilis á bújörð er mjög mikilvæg.

[Þjóðskrá -Tilkynna flutning](#)

TILKYNNING TIL SKATTAYFIRVALDA, TIL LAUNAGREIÐENDASKRÁR STAÐGREIÐSLU / VIRÐISAUKASKATTSSKRÁR

[Ríkisskattstjóri](#)

Tilkynna þarf ríkisskattstjóra um stofnun reksturs á kennitölu einstaklings eða fyrirtækis með því að sækja um virðisaukaskattsnúmer og láta skrá sig inn á launagreiðendaskrá eigi síðar en 8 dögum áður en starfsemi hefst.

FJÁRMARK OG BÆJARNÚMER

[Landsmarkaskrá](#)

Sótt er um til markavarðar á þínu svæði. Gott er að hafa í huga að velja sér mark (fjármark) sem er ólíkt þeim sem eru í notkun á nágrennabæjunum. Það gerir fjárrag að hausti mun auðveldara.

RAFRÆN SKILRÍKI

[Íslykill](#) Veitir aðgang að mikilvægum kerfum.

ÞJÓNUSTUGÁTT MAST

[Þjónustugátt Mast](#) Umsóknir og tilkynningar á rafrænu formi.

Íslykillinn veitir aðgang að þjónustugátt Mast og þar þarf nýliði að standa skil á eftirfarandi atriðum þar í gegn.

Tilkynningu um:

- breytingu á umráðamönnum búffjár
- þátttöku í afurðaskýrsluhaldi í sauðfjárrækt
- handhafaskráninug stuðningsgreiðslna í sauðfjárrækt
- rétthafaskráningu vegna gæðastýrðar sauðfjárframleiðslu

□ NÝSKRÁNING Á BÆNDATORG

Gott er að framkvæma nýskráningu á Bændatorg samhliða tilkynningu til MAST, með íslykli á vef Bændasamtaka Íslands www.bondi.is. Efst í hægra horninu er valið Bændatorg og nýr notandi.

Bændatorg er vefsvæði sem allir bændur eiga að geta fengið aðgang að. Þegar þeir hafa skráð sig þar inn, sbr. hér á undan geta þeir farið þaðan beint inn í þau skýrsluhaldskerfi, sem þeir hafa fengið aðgang að og tengd eru torginu, án þess að skrá sig inn í þau sérstaklega. Þegar búið er að opna ákveðið kerfi (t.d. www.fjarvis.is eða www.huppa.is) fyrir bónda getur hann farið á Bændatorgið og valið kerfið sem hann ætlar að fara í með því að smella á heiti þess á stað sem heitir **Síðan mín**. Inni á torginu eru einnig ýmiss konar skilaboð og fréttir sem tengjast kerfunum. Einnig má þar finna rafræn skjöl sem eru m.a. unnin af ráðunautum fyrir viðkomandi bónda.

SKÝRSLUHALD

Skýrsluhald í sauðfjárrækt á sér langa sögu og er grunnur upplýsingaöflunar fyrir ræktunarstarfið í greininni. Ábati þess að vera þátttakandi í skýrsluhaldinu er töluverður. Ræktun heima á hverju búi verður markvissari fyrir utan að stuðningsgreiðslur fást ekki greiddar nema um þátttöku í skýrsluhaldi sé að ræða.

Sótt er um aðgang að Fjávís undir **Bændatorg**.

Áður þarf viðkomandi að vera búinn að skrá sig sem umráðamann sauðfjár og vera með fjármark og bæjarnúmer.

Þeir sem ekki skrá gögn um sauðfé sitt á netinu geta skilað bæði vorbók og haustbók til starfsmanna RML sem skrá gögnin, gegn gjaldi.

Úr reglugerð:

Allur fjárstofn bús framleiðanda skal skráður í Fjávís. Eftirfarandi skal skrá eða vera til staðar (lágmarkskröfur):

- Afdrif fangs allra áa.
- Burðardagsetning og fjöldi fæddra lamba hjá hverri á.
- Öll lifandi fædd lömb með lambanúmeri.
- Afdrif allra lamba að hausti og fullorðinsnúmer (einstaklingsnúmer) ásettra lamba.
- Fallþungi allra sláturgripa, sem byggir á innlesnum sláturgögnum frá sláturhúsum.
- Upplýsingar um förgun og vanhöld allra fullorðinna gripa.

Framleiðandi ber ábyrgð á að fullnægjandi afurðaskýrsluhaldi sé skilað á réttum tíma, hvort sem hann annast skráningu sjálfur eða kaupir þá þjónustu af öðrum.

Vorbók skal skráð í Fjávís eigi síðar en **20. ágúst** á skýrsluhaldsári og haustbók eigi síðar en **12. desember** á skýrsluhaldsári.

STUÐNINGSGREIÐSLUR SAUÐFJÁRRÆKTAR

Heildargreiðslur taka til beingreiðslna, býlisstuðnings, gæðastýringargreiðslna samkvæmt gildandi reglugerð um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu með síðari breytingum, greiðslna fyrir ullarnýtingu og greiðslna vegna svæðisbundins stuðnings.

Reglugerð um stuðning við sauðfjárrækt

Þínar glósur:

BEINGREIÐSLUR

Greiðslumark í kindakjötsframleiðslu er réttur sauðfjárþænda til að fá beingreiðslur úr ríkissjóði í hlutfalli við þann fjölda ærgilda sem þeir hver um sig hafa yfir að ráða hverju sinni.

Til að fá óskertar beingreiðslur þarf framleiðandi að eiga að lágmarki 0,7 vetrarfóðraðar kindur fyrir hvert ærgildi greiðslumarks.

Aðilaskipti eða kaup á ærgildum þurfa að eiga sér stað fyrir 15. janúar þess árs sem kaupin eiga að taka gildi.

BÝLISSTUÐNINGUR

Markmið stuðningsins er að styrkja byggð og styðja við fjölskyldubú. Greidd er ákveðin fjárhæð til allra framleiðanda sem falla í ákveðna stærðarflokka eftir fjölda vetrarfóðraðra kinda samkvæmt haustskýrslu í Bústofni árið á undan.

GÆÐASTÝRING

Gæðastýringu er m.a. ætlað að taka til landnotkunar, umhverfis, einstaklingsmerkinga, skýrsluhalds, hirðingar, aðbúnaðar, fóðuröflunar og lyfjanotkunar.

Reglugerð um gæðastýrða sauðfjárframleiðslu

ULLARNÝTING

Matvælastofnun ráðstafar greiðslum til framleiðenda ullar. Til að framleiðandi hljóti greiðslur skv. reglugerð þurfa að liggja fyrir staðfestar upplýsingar frá aðila sem hlýtur stuðning til söfnunar, um móttekna ull.

SVÆÐISBUNDINN STUÐNINGUR

Markmið svæðisbundins stuðnings er að styðja framleiðendur á þeim landsvæðum þar sem möguleikar á annarri tekjuöflun en sauðfjárrækt eru takmarkaðir og afkoma fólks á viðkomandi svæðum því mjög háð þeirri búgrein.

FJÁRFESTINGARSTUÐNINGUR

Greidd eru framlög til fjárfestingastuðnings í sauðfjárrækt. Markmið stuðningsins er að stuðla að bættum aðbúnaði sauðfjár og hagkvæmari búskaparháttum.

JARÐRÆKTARSTYRKUR OG LANDGREIÐSLUR

Úr reglugerð:

Ár hvert auglýsir Matvælastofnun eftir umsækjendum um framlög. Umsóknum skal skila inn í rafrænt umsóknarkerfi Matvælastofnunar á Bændatorgi, eigi síðar en **20. október** ár hvert vegna framkvæmda á yfirstandandi ári.

Skilyrði fyrir veitingu stuðnings eru að eftirfarandi upplýsingar séu skráðar um hverja spildu í jarðræktarskýrsluhaldið Jörð:

- a. Nafn og/eða númer spildu.
- b. Hnitsetning spildu byggð á landupplýsingakerfi (LUK) sem byggir á stafrænu túnkorti. Túnkortið á að sýna nákvæmlega þær ræktunarspildur sem eru grundvöllur að styrkjum.
- c. Ræktun, þ.e. gras, græn fóður, korn, olíujurtir eða útiræktað grænmeti.
- d. Tegund og yrki, þegar sótt er um jarðræktarstyrk.
- e. Stærð spildu í hekturum.
- f. Ræktunarár, ef ræktað síðastliðin 5 ár.
- g. Dagsetning sáningar, ef sótt er um jarðræktarstyrk.
- h. Dagsetning uppskeru.
- i. Dagsetning slátta.

Heildaruppskera í kg þurrefnis fyrir hverja spildu.

Heildaruppskeru í kg af útiræktaðu grænmeti.

Heildarfjöldi uppskorinna hektara, ef sótt er um landgreiðslur.

Þegar metið er hvort túnkort er fullnægjandi skal Matvælastofnun byggja það mat á því hvort fagaðili hafi teiknað og mælt viðkomandi ræktun með viðurkenndum aðferðum.

Sótt er um aðgang að Jörð undir **Bændatorg**.

Reglugerð um almennan stuðning við landbúnað

MERKING BÚFJÁR

Umráðamaður búfjár ber ábyrgð á að allt búfé hans sé merkt með viðurkenndum merkjum sem fylgja eiga hverju dýri alla ævi þess.

Mark -einstaklingsmerkingar búfjár

Merkjapöntunarforrit sem hefur sama aðgang og skýrsluhaldsforrit BÍ.

Starfsmenn RML panta einnig merki fyrir bændur gegn gjaldi ef þörf krefur

BÚREKSTUR / BÓKHALD

Dk-Búbót

LÍFLAMBAKAUP

Umsókn vegna líflambakaupa að hausti þarf að senda fyrir **1. júlí** í gegnum [Þjónustugátt MAST](#).

Ráðunautar Ráðgjafarmiðstöðvar landbúnaðarins geta einnig aðstoðað við það.

□ SKRÁNING BÚFJÁRFJÖLDA OG FÓÐURBIRGÐA

Skila skal haustskýrslu um búfjáreign, fóður og landstærðir til MAST í gegnum vefinn www.bustofn.is fyrir **20. nóvember**.

Peir bændur sem ekki gera það sjálfir geta fengið aðstoð starfsmanna RML sem ganga frá skýrslunni gegn gjaldi.

EFTIRLIT MEÐ SAUÐFJÁRRÆKT

MAST hefur eftirlit með sauðfjárhaldi og má lesa um það hér. [MAST -eftirlit](#)

DÝRAHEILBRIGÐI

Upplýsingar um dýralæknahjónustu á þínu svæði á vef MAST. [Vaktsími dýralækna](#)

Upplýsingar um smitvarnir vegna búfjársjúkdóma og varnarhólf á vef MAST. [Smitvarnir](#)

FÉLAGSMÁL

[Landssamtök sauðfjárbænda](#)

[Bændasamtök Íslands](#)

VELFERÐ OG AÐBÚNAÐUR

[Reglugerð um velferð sauðfjár og geitfjár](#)

TILKYNNINGA- OG UMSÓKNARFRESTIR Í TÍMARÖÐ:

15. janúar Aðilaskipti að greiðslumarki	15. febrúar Ársáætlun um heildargreiðslur frá MAST	15. mars Umsóknarfrestur um fjárfestingastuðning	15. maí Umsóknarfrestur vegna styrkja til aðlögunar að lífrænni framleiðslu
1. júní Umsóknarfrestur fyrir nýliðunarstuðning	1. júlí Líflamba-kaupaumsókn	20. ágúst Skil á vorbók	20. október Umsóknarfrestur fyrir Jarðræktarstyrk og Landgreiðslur Skilafrestur tjónaskýrslu vegna ágangs álfta og gæsa
20. nóvember Gæðastýring-umsóknarfrestur fyrir nýja aðila eða þá sem eru að sækja um aftur. Skil á Haustskýrslu um búfjáreign, fóður og landstærðir til MAST	10. desember Tilkynning: Þátttaka í afurðaskýrsluhaldi í sauðfjárrækt	12. desember Skil á haustbók	